

Årsberetning 2020

Åmot kommune

INNHALDSFORTEGNELSE

Sammendrag.....	3
Driftsresultat 2020.....	5
Resultat pr rammeområde.....	6
Brutto og netto driftsresultatgrad.....	6
Utgifts- og inntektsvekst.....	8
Driftsinntekter fordelt etter type.....	9
Skatt og rammetilskudd.....	9
Kraftinntekter.....	11
Økonomistyring.....	12
Drift.....	12
Kommentar til avvik mellom budsjett og regnskap.....	13
Investeringer.....	15
Netto driftsutgifter fordelt etter sektor.....	16
Netto driftsutgifter fordelt etter tjenesteområde.....	16
Brutto driftsutgifter fordelt etter type.....	17
Investering.....	18
Kommunens lånegjeld.....	18
Kommunens fond.....	19
Kommunens arbeidskapital – likviditet.....	21
Personal.....	23
Personal og likestilling.....	23
Arbeidstid.....	23
Likelønn.....	23
Inkluderende arbeidsliv og sykefravær.....	23
Etikk.....	24
Miljø.....	24
Øvrig.....	24

SAMMENDRAG

2020 ble et helt spesielt og ekstraordinært år, både for oss som samfunn og kommune. En pandemi (covid-19) rammet hele verden. 12. mars ble de strengeste restriksjoner i fredstid innført i Norge. Pandemien har påvirket kommunens drift på alle plan og mulige måter.

Drift

En kommunens oppgaveportefølje er stor, omfattende og mangfoldig. Tjenester til barn i barnehage, skole og SFO, helse- og velferdstjenester, eldreomsorg, psykiatri, sosial omsorg, kultur, tekniske tjenester og mye mer. I tillegg til dette har kommunen en viktig rolle som forvaltningsorgan og samfunnsutvikler. Åmot kommunen er også vertskommune for store statlige virksomheter som Høgskolen i Innlandet og Forsvaret med Rena Leir.

I Åmot kommune ble økonomiplan 2020-2023 og årsbudsjett for 2020 vedtatt i kommunestyret 16.12.2019. I budsjett vedtas rammetildeling til Sektorene (rammeområdene). Sektorene skal levere tjenester innenfor tilgjengelige ressurser; økonomi og bemanning. Premissene for driften av 2020 ligger i rammebudsjettet og krav om levering av lovpålagte tjenester. Sektorene har levert tjenester innenfor den økonomiske rammen, de har hatt god kontroll på bemanning, og antall ansatte er tilsvarende det antallet som var gjeldene ved inngangen til året. I løpet av året er det sykefravær i gjennomsnitt på ca 9%. I de tilfeller det har vært mulig har sykefraværet vært dekket av egne ansatte noe som medfører at mottatt sykepengerefusjon er høyere enn budsjettet. Gjennom året har sektorene levert gode tjenester innenfor tilgjengelige personell ressurser. Totalt sett har Åmot kommune et positivt avvik mellom budsjett og regnskap på kr 22 mill, som avsettes disposisjonsfond. Positivt avvik er forklart med merinntekter og lavere kostnader på enkelte områder, blant annet på grunn av Covid-19 tiltak (lavt lønnsoppgjør, lavere prisvekst og refusjon arbeidsgiveravgift). Oppnådd positivt avvik går ikke på bekostning av tjenesteproduksjonen. Lovpålagte tjenester er levert på et godt nivå, innenfor disponible økonomiske ressurser. Med bakgrunn i dette mener kommunedirektøren at budsjettpremissene i 2020 er oppfylt.

I økonomiplan 2020-2023 og årsbudsjett 2020 for Åmot kommune, kapittel 2 Plangrunnlaget, foreligger det en beskrivelse av kommuneplanens samfunnsdel – handlingsdel og – program 2020-2023. Målstrukturen er forholdsvis overordnet og det er krevende å rapportere på ikke kvantitative mål. I løpet av 2020 har det i hovedsak vært rapportert på avvik mellom budsjett og regnskap, aktivitetsnivå og tjenesteleveranser i tertialrapportene fra kommunedirektør til kommunestyret. Målene i budsjettdokumentet er *generelle*. Beskrivelsen i tertialrapporteringene i 2020 svarer på en stor del av lange- og kortsiktige målene på en *generell måte*. Oppsummering av tertialrapportering mot målstrukturen hadde blitt svært omfattende å ta med i Årsberetning for 2020, men de vil omtales i Åmot kommunes Årsrapport 2020. På grunn av ny kommunelov og erfaring med rapportering opp mot målene ble det i budsjettprosessen for 2021 arbeidet med ny målstruktur i sektorene. Sektorene har for 2021 få overordnede mål som de skal rapportere på. Alle målene er knyttet til Åmot kommunes 4- innsatsområder som er forankret i kommuneplanens samfunnsdel. Sektorenes mål er en konkretisering av kommuneplanens hovedmål med 15-års perspektiv og delmål med 4-års perspektiv.

Kommunedirektøren og de ansatte er stolt over å levere gode tjenester til innbyggere og besøkende. I løpet av 2020 har kommunen blitt satt på nye og uventede prøvelser med en pandemi som har medført store endringer i vanlige rutiner og tjenesteproduksjon. Pandemien Covid-19 medførte at regjeringen stengte ned landet 12.mars og etter dette har det vært ekstraordinær beredskap i kommunen.

Åmot kommune levere et positivt og hyggelig regnskapsresultat for 2020. Positivt regnskapsresultat medfører at det avsettes totalt kr 26 millioner til fond, der kr 22,6 millioner overføres direkte til disposisjonsfond. Årsaken til at regnskapsresultatet er positivt er i hovedsak sparte lønnskostnader etter lavt lønnsoppgjør, lavere rente og avdrag, høyere sykepengerefusjon enn planlagt, ekstra rammetilskudd og økte eiendomsskatteinntekter. Andre poster har hatt negativ utvikling for eksempel skatteinntekter og lavere inntekter på salg- og andre kommunale tjenester.

Året 2020 har hatt påvirkning på økonomien, endring i lønn, tapte inntekter og nedgang i skatteinntekter var forhåpentligvis unntaksvis og ekstraordinær. I tillegg til endringer på andre driftsutgifter har det vært stor negativ endring i premieavvik på kr 11,8 millioner. Endringen i premieavviket var uventet for 2020 og bidro negativt i økonomien.

Positivt avvik på eiendomsskatteinntektene var en viktig årsak til et godt driftsresultat i 2020. Planlagte eiendomsskatteinntekter ble satt lavt da takseringen ikke var ferdigstilt på det tidspunktet budsjett 2020 ble vedtatt.

Fra 2018 har det vært en endring i kostnads- og inntektsutviklingen i kommunen. Kostnadsutviklingen er synkende og inntektsutviklingen er stigende. I årene som kommer blir det krevende å fortsette å øke inntekter. Rammetilskuddet vil reduseres blant annet på grunn av nedgang i innbyggerantallet. Tiden etter Covid-19 vil vise om sysselsetting og aktivitetsnivået vil normaliseres slik at skatteinntektene kommer på nivå med prognose før pandemien. Sannsynligvis vil det ta noe tid før næringslivet har hentet seg inn etter nedstenging.

Flere investeringsprosjekter vedtatt i budsjettet for 2020 er igangsatt og det foreligger planer for de prosjektene som ikke er igangsatt. Totalt ble det gjennomført investeringer for kr 8,031 millioner i 2020. Låneopptak til egne investeringer ble ikke gjennomført i 2020 da investeringsaktiviteten ble dekket med tidligere låneopptak. Lån til videre utlån (etter behovsprøving) ble gjennomført med kr 10 mill.

Kommunestyret har vedtatt økonomiske handlingsregler som tilsier at korrigert netto driftsresultat målt i forhold til brutto driftsinntekter bør utgjøre 1,75 % over tid, dette måltallet ble nådd i 2020 med avsetning til disposisjonsfond (netto driftsresultat / netto driftsinntekter) 6,1%. Driftsresultatet er både gledelig og særdeles viktig. Kommunen skaffer seg en hardt tiltrengt buffer og et handlingsrom. Kommunedirektøren vil være tydelig på dette ikke gir grunnlag for å økte driftsnivået. Framover er det kontinuerlig behov for å jobbe med tilpasning, utvikling og riktig kalibrering mellom tjenestene. 2020 har som tidligere omtalt vært veldig spesielt, og det har påvirket økonomien positivt, blant annet gjennom lavt lønnsoppgjør. Flere av de økonomiske tiltakene som har vært arbeidet med har gått «stang inn». Resultatet er oppnådd etter god og ansvarsfull jobbing og styring på alle plan.

Covid-19

Hele organisasjonen har fått testet sin kapasitet, omstillingsevne og vilje til nytenking med pandemiens utfordringer. Smittevern, ekstra beredskap, informasjonshåndtering av dyktige ansatte har medført at innbyggere og brukere har vært i trygge omgivelser. Kommunen har hatt få smitteutbrudd av mindre skala, og hvert enkelt utbrudd har vært håndtert i samsvar med fastlagte rutiner. Fagpersonell har raskt fått oversikt og kontroll på utbruddene. Åmot kommune har grupper som har vært vurdert mer utsatt med studenter og forsvarsansatte, delvis på grunn av alder og mobilitet. Risikoen var vurdert i forhold til at Åmot er en kommune med forholdsvis høyt pendlernivå med til- og fra reisende, registrerte daglige inn og ut pendlere er henholdsvis 360 og 639. Reiseaktivitet til studenter og forsvarsansatte kommer i tillegg.

Pandemien har vært ressurskrevende med ekstra ansatte på jobb, lavterskel med sykefravær ved mistanke om smitte og ekstra tiltak har hatt en kostnad. Ekstra rammetilskudd dekker delvis ekstrakostnadene, samt innsparinger på lavt lønnsoppgjør og lavere rente.

Iverksatt beredskap har bidratt til lavt smitte, trygge omgivelser for ansatte og beboere på institusjoner. Beredskapet og forebygging er ressurskrevende, menneskelig påkjenning og økonomisk krevende. Kommunens ansatte har vist en utmerket laginnsats og det er ikke ubetydelig dugnad og ekstra stå på vilje er vist i løpet av 2020.

Oppsummering

I løpet av 2020 har kommunen blitt satt på nye og uventede prøvelser med en pandemi som har medført store endringer i vanlige rutiner og tjenesteproduksjon. I 2020 er det levert gode tjenester og det avlegges et positivt driftsresultat, for Åmot kommune er det resultat av flere år med stram økonomisk styring. Avsetning til disposisjonsfond er hyggelig og helt nødvendig.

Kommunedirektøren er svært fornøyd med hvordan oppgavene har blitt løst, hvilken innsatsvilje som har blitt lagt ned, den omstillingsevne som finnes, og ikke minst den lojalitet og faglig dyktighet medarbeidere i et krevende og spesielt år har utvist og levert.

DRIFTSRESULTAT 2020

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Oppr. bud. 2020	Regnskap 2019
Rammetilskudd	-174 498	-172 201	-172 201	-166 461
Inntekts- og formuesskatt	-101 020	-103 408	-103 408	-101 518
Eiendomsskatt	-34 740	-26 679	-26 679	-19 320
Andre generelle driftsinntekter	-10 167	-12 031	-12 031	-13 185
Sum generelle driftsinntekter	-320 425	-314 319	-314 319	-300 484
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	275 469	285 196	285 456	273 073
Avskrivinger	25 561	0	0	27 504
Sum netto driftsutgifter	301 030	285 196	285 456	300 577
Brutto driftsresultat	-19 395	-29 123	-28 863	93
Renteinntekter	-1 249	-2 110	-2 110	-1 595
Utbytter	-7 871	-1 500	-1 500	-2 983
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	-300	-300	-381
Renteutgifter	8 016	10 104	10 104	9 959
Avdrag på lån	19 339	22 129	22 129	20 950
Netto finansutgifter	18 234	28 323	28 323	25 949
Motpost avskrivninger	-25 561	0	0	-27 504
Netto driftsresultat	-26 722	-801	-541	-1 461
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	1 157	1 400	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 908	-3 135	-3 045	699
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	22 656	2 536	3 586	763
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	26 722	801	541	1 461
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Driftsresultatet til Åmot kommune viser et positivt resultat på kr 26,7 mill, etter avsetning til bundne driftsfond kr 2,908 mill og avsetning til egenkapitalinnskudd kr 1,157 mill er det totalt avsatt kr 26,722 til disposisjonsfond. Skatt og rammetilskudd, bevilgning til drift og finans gir et positivt regnskapsresultat. For Åmot kommune er det meget positivt at årsresultatet medfører en avsetning til disposisjonsfond på kr 22,6 mill.

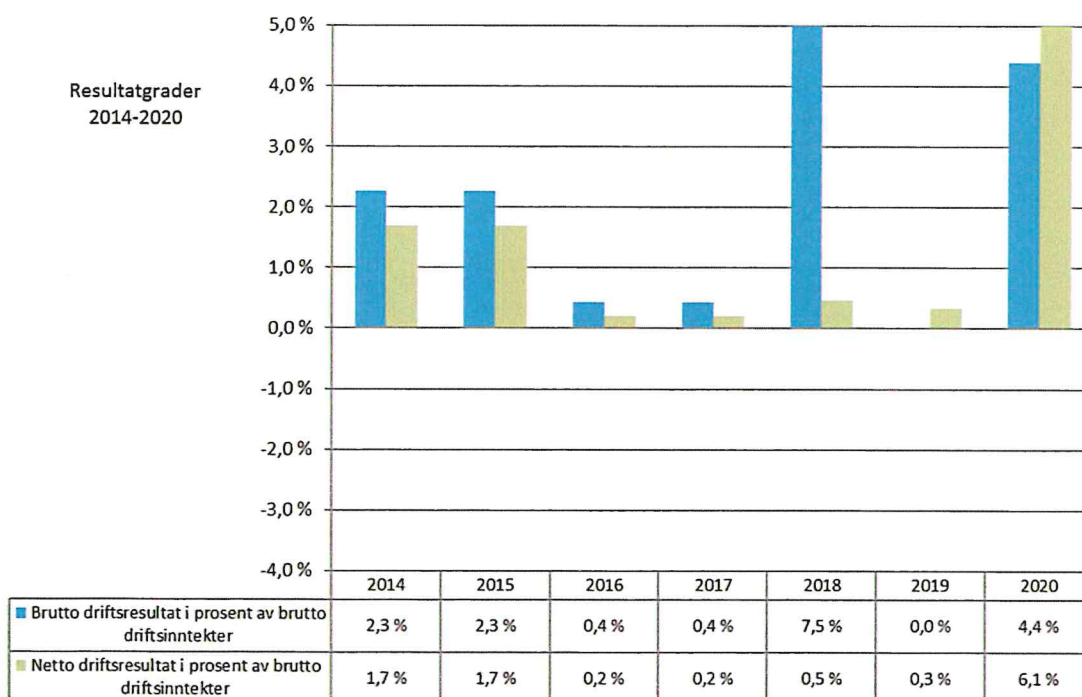
RESULTAT PR RAMMEOMRÅDE

	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Oppr. bud. 2020	Regnskap 2019
Rådmann med stab	14 673	15 145	14 995	16 957
Støttefunksjoner	17 759	7 473	7 473	11 429
Sektor for Oppvekst	89 638	89 180	89 180	95 413
Sektor for Helse og velferd	116 736	126 593	126 593	110 576
Sektor for Samfunnsutvikling	47 554	52 393	52 393	49 032
Enhet for vann og avløp	-4 308	-5 333	-5 333	-5 615
Finans	16 969	-6 500	-6 000	19 521
Sum bevilgninger drift, netto	299 021	278 951	279 301	297 313
Herav:				
Avskrivninger	25 561	0	0	27 504
Netto renteutgifter og -inntekter	-64	-109	-109	-161
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-1 945	-6 135	-6 045	-3 102
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	275 469	285 196	285 456	273 073

I sak 2019/91 ble årsbudsjettet for 2020 vedtatt. I budsjettet fordeles rammene til drift på sektornivå. Tildeling til rådmann (nå kommunedirektør) med stab, støttefunksjoner og sektorene Oppvekst, Helse og velferd og Samfunnsutvikling, Finans og selvkostområdet Enhet for vann og avløp hadde et revidert budsjett på kr 285 mill. Faktisk regnskapsført tildeling til drift ble kr 275 mill, noe som viser et positivt avvik på kr 10 mill.

Forklaring på negativt avvik i driften for støttefunksjoner ble kr 10,3 mill, og skyldes negativt avvik på premieavvik kr 11,8 mill. Sektor Helse og velferd har et positivt avvik mellom budsjett og regnskap på kr 9,8 mill, Sektor Oppvekst negativt avvik kr 0,458 mill og Sektor Samfunnsutvikling viser et positivt avvik kr 4,8 mill.

BRUTTO OG NETTO DRIFTSRESULTATGRAD

Brutto og netto driftsresultat målt i prosent av brutto driftsinntekter i Åmot kommune ble positivt i 2020, henholdsvis 4,4% og 6,1%. Årsaken til positivt driftsresultat er innsparinger på flere sektorer, utbytte fra Eidsiva Energi as og mindre belastning på rente og avdrag. Mindreforbruk på sektorene skyldes innsparing på lønn etter lavt lønnsoppgjør og lavere aktivitetsnivå enn budsjettet.

Korrigert netto driftsresultat

Beregning av korrigert netto driftsresultat er faktisk netto driftsresultat korrigert for virkningen av premieavvik og avsetning til/bruk av bundne fond. Inntektsføringen av premieavvik tilfører ikke kommunen likvide midler til drift. Den tekniske inntektsføringen av premieavviket og føring av det akkumulert premieavviket som skal utgiftsføres (amortiseres) over tid. Premieavviket er en inntektsføring som forstyrrer det reelle resultatet.

Utgifts- og inntektsføring knyttet til avsetning og bruk av bundne driftsfond elimineres ved beregning av korrigert netto driftsresultat. Årsaken til eliminering er at disse føringene er foretatt i henhold til betingelser knyttet til øremerkede tilskudd og vedtak, gjort av andre enn kommunen selv.

Korrigert netto driftsresultat for 2020 er vist i tabellen nedenfor, med sammenligning mot tidligere år.

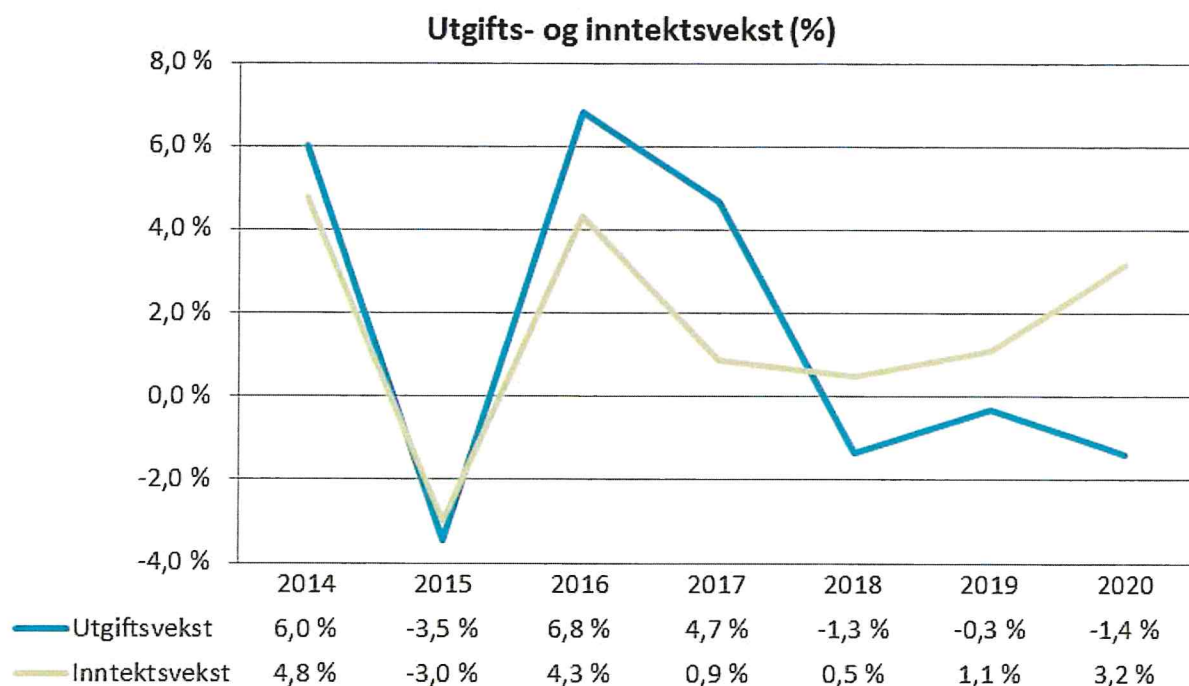
Beløp i 1.000 kr	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020
Netto driftsresultat	865	-12 135	48	1 461	26 722
Premieavvik	-4 269	-2 419	-6 669	-6 656	125
Netto driftsresultat korrigert for premieavvik	-3 404	-14 554	-6 621	-5 195	26 847
Avsetning til bundne fond (drift)	-10 898	-13 907	-11 366	-9 516	-11 721
Bruk av bundne fond (drift)	10 698	10 170	10 170	8 818	8 813
Korrigert netto driftsresultat	-3 604	-18 291	-7 817	-5 893	23 939
Brutto driftsinntekt	417 254	420 891	423 034	427 678	441 231
Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekt	-0,9 %	-4,3 %	-1,8 %	-1,4 %	5,4 %

Tabellen viser at korrigert netto driftsresultat er positivt med 5,4%. Korrigert netto driftsresultat er etter netto premieavvik, avsetning og bruk av fond. Utviklingen av netto driftsresultat etter korrigering av premiefond har tidligere år vært negativt, men for 2020 er det endret til positivt korrigert brutto driftsresultat. I 2020 bidro premieavviket negativt til driften med kr 125 000.- Tidligere år har premieavviket bidratt positivt til driften, men i totaløkonomien har dette vært negativt da inntektsført premieavvik «bidraget» blir stående som «gjeld» i balansen.

Handlingsregel

Kommunestyret har vedtatt økonomiske handlingsregler med mål om at korrigert netto driftsresultat skal utgjøre 1,75 % av sum driftsinntekter over tid. Korrigert netto driftsresultat oppfyller målet i 2020 med 6,1%. Målet er å realisere positiv resultatgrad på 1,75 % i årene framover.

UTGIFTS- OG INNETEKTSVEKST

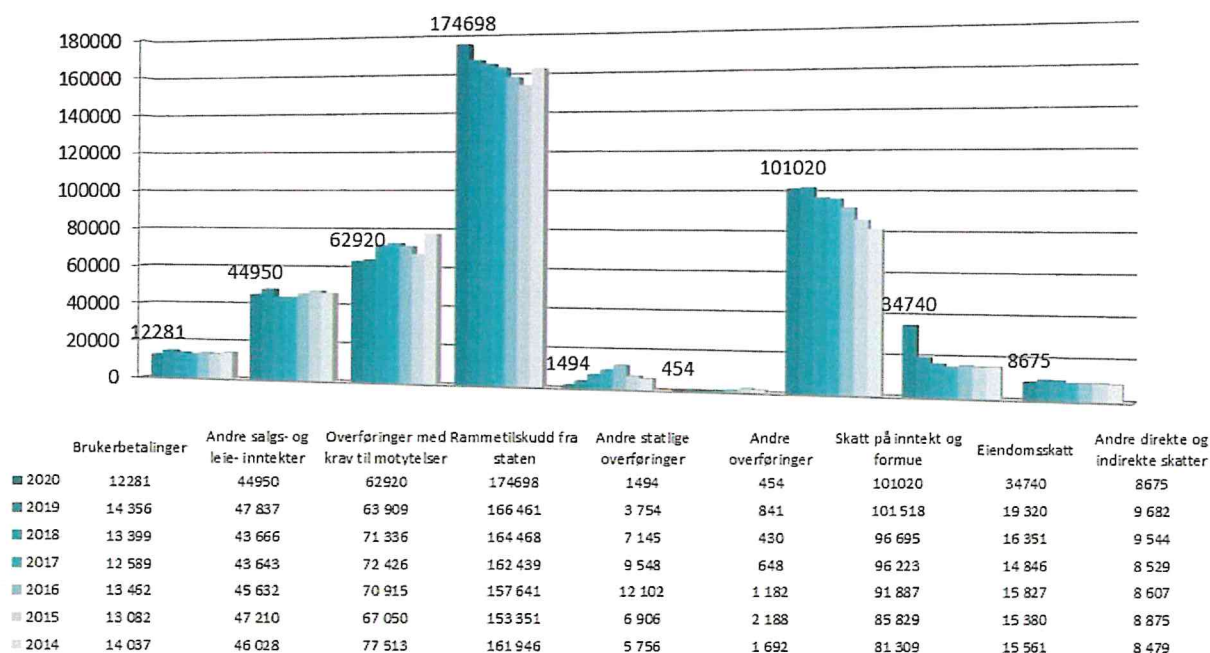

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum brutto driftsutgifter	403,0	389,0	415,5	435,0	429,2	427,8	421,8
Sum brutto driftsinntekter	412,3	399,9	417,2	420,9	423,0	427,7	441,2

2020 og 2019 viser positiv utvikling i inntektsveksten og nedgangen i utgiftsveksten. Utviklingen i utgifts- og inntektsvekst fra 2018 er positiv med nedgang i utgifter og økning i inntekter. Utviklingen framover viser prognose mot at rammetilskudd og skatteinntekter vil reduseres, dette betyr at utgiftsveksten må bremses de nærmeste årene.

DRIFTSINNTEKTER FORDELT ETTER TYPE

Tabellen viser driftsinntekter fordelt etter type 2014 – 2020.

Inntektstallene for «Brukerbetaling og Andre salgs- og leieinntekter» er redusert fra 2019 til 2020. Kommunens inntekter som genereres av intern drift utgjør kr 57 mill i 2020, og dette er tilsvarende budsjett. Inntekten viser en nedgang på kr 5 mill fra 2019 der sammenlignbar inntekten var kr 62 mill. Årsaken til nedgang er lavere aktivitet i 2020, mulig på grunn av pandemi Covid-19.

De store inntekstpostene «Overføringer fra andre med krav til motytelse» er refusjoner fra staten, bl a. knyttet til ordningen for ressurskrevende tjenester, refusjon sykelønn og merverdiavgiftskompensasjon. Nedgang fra 2019 til 2020 på kr 1 mill skyldes generell nedgang i tilskudd fra staten.

SKATT OG RAMMETILSKUDD

Skatt og rammetilskudd utgjør «basisfinansieringen» for kommunesektoren og fordeles gjennom inntektssystemet. Naturressursskatt inngår som en del av inntekten som fordeles. Kommunens folketall og alderssammensetning er sentrale kriterier i inntektssystemet. Rammetilskudd beregnes på bakgrunn av innbyggertall 1. juli året før budsjettåret. Inntektsutjevning skal utjevne forskjeller i skatteinntekter og beregnes på bakgrunn av innbyggertall 1. januar i budsjettåret. For kommuner som opplever nedgang i folketallet eller svakere vekst enn på landsbasis vil endringen gi seg utslag i lavere frie inntekter inneværende år.

Økning i rammetilskudd fra 2019 til 2020 på kr 8,3 mill kan i stor grad forklares med ekstraordinære tilskudd på grunn av Covid-19

Tabellen nedenfor viser utviklingen i disse inntektene i tidsrommet 2015-2020.

Tall i 1.000 kr	Regnskap 2020	Rev budsjett 2020	Regnskap 2019	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Skatt på inntekt og formue	101 020	103 408	101 518	96 695	96 223	91 887	85 829
Naturressursskatt	5 371	6 307	6 379	6 557	5 542	5 676	5 944
Inntektsutjevning	21 783	25 993	24 521	26 114	24 688	22 127	19 197
Sum skatt og netto	128 174	135 708	132 418	129 366	126 453	119 690	110 970
Rammetilskudd	143 918	141 668	136 344	130 739	127 287	125 333	122 133
Skjønnsmidler	4 357	2 000	3 100	3 948	5 300	5 700	6 807
Distriktstilskudd Sør-Norge	2 540	2 540	2 496	3 667	4 814	3 631	4 714
Rammetilskudd	1 900	0					
Skatt i kroner pr innbygger	23 287	23 838	23 036	21 402	21 726	20 621	20 595

Tallene viser at sum skatt og netto inntektsutjevning ble redusert med 4,2 mill fra 2019 til 2020. Total reduksjon på skatt og netto inntektsutjevning utgjør 4% fra kr 132 mill til kr 128 mill i 2020.

Rammetilskuddet for 2020 har hatt positiv utvikling sammenlignet med 2019. Skjønnsmidler fra Fylkesmannen viser en økning fra kr 3 mill i 2019 til kr 4,3 mill i 2020. Skjønnsmidler vil reduseres de kommende årene, nedgangen har sammenheng med reduksjonen i arbeidsgiveravgiftssatsen som ble effektiv fra noen år tilbake.

Distriktstilskuddet er ligger på samme nivå i 2020 som i 2019.

Innbyggerantallet ble redusert med 18 personer fra 2019 til 2020, reduksjon fra 4356 til 4338. Til sammenligning var det 4407 ved inngangen av 2019. Ytterligere nedgang i innbyggertallet vil ha betydning for rammetilskudd og skatteinntekter framover. Beregnet skatt pr innbygger er relativt stabil. Kommunens egen skatteinnngang målt i forhold til landsgjennomsnittet er også relativt stabil over tid.

KRAFTINNEKTER

Kommunens inntekter som er relatert til utnyttelse av vann- og vindkraft for produksjon av elektrisk kraft er betydelige. Kraftinntektene har stor innvirkning på kommunens økonomi.

Tabellen under viser utviklingen i kraftinntektene fra 2013 til 2019.

Tall i 1.000 kr	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020
Eiendomsskatt fra kraftanlegg	9 599	9 287	9 750	8 740	8 152	13 174	15 537
Konsesjonskraftsalg*)	4 060	3 107	3 075	1 228	4 073	6 730	7 198
Konsesjonsavgifter **)	2 931	2 931	2 931	2 987	2 986	3 030	3 303
Aksjeutbytte og renter Eidsiva	3 691	3 673	2 377	2 167	5 845	2 981	7 870
SUM	20 281	18 998	18 133	15 122	21 056	25 915	33 908

*) Netto salg, fratrukket salgskostnader

**) Avsettes til kraftfondet i sin helhet

Kraftinntekter inklusiv ekstra utbytte fra Eidsiva utgjør 33,9 mill. I tillegg får Åmot kommune sin andel av naturressursskatten som utbetales via det sentrale inntektssystemet, naturressursskatten utgjør kr 5,3 mill i 2020 og dette er en nedgang med kr 1 mill fra kr 6,3 i 2019.

Kommunens inntekter relatert til kraftrettighetene utgjør totalt kr 33,9 mill pluss naturressursskatten på kr 5,3 mill totalt kr 39,3 mill. Kraftinntektene utgjør 8,9 % av kommunens brutto driftsinntekter i 2020, sammenlignet utgjorde inntekten 7,5% i 2019.

Tabellen ovenfor viser at kommunens kraftrelaterte inntekter har økt i 2020. Den generelle prisutviklingen i kraftmarkedene stagnerte i 2020 etter flere år med oppgang. Salg av konsesjonskraft ble redusert i 2020 i forhold til tidligere år.

ØKONOMISTYRING

Drift

Tabellen under viser avvik mellom regnskap og budsjett for 2020 fordelt etter sektor. Årsak til vesentlige avvik er beskrevet under tabellen.

Sektor/enhet	Regnskap 2020	Rev budsjett 2020	Vedtatt budsjett	Mer/ mindre forbruk
RÅDMANN/SEKTOR STAB-STØTTE	14673	15145	14 995	-472
1 FELLESTJENESTER	4459	2799	2 649	1 659
2. INTERNE TJENESTER ØK/HR/DOK.SENTER	10214	12346	12 346	-2 132
STØTTEFUNKSJONER	17759	7473	7 473	10 286
1 PREMIEAVVIK	126	-11693	-11 693	11 819
2 SÅTE IKT	7106	8684	8 684	-1 578
3 POLITISK VIRKSOMHET	3384	3355	3 355	30
4 KONTROLLUTVALG	1145	1473	1 473	-328
5 KIRKEN I ÅMOT	4583	3902	3 902	681
7 LÆRLINGER	1415	1752	1 752	-337
SEKTOR OPPVEKST	89638	89180	89 180	458
1 FELLESTJENESTER	21177	19893	19 893	1 284
2 ENHET FOR SKYSSVEIEN BARNEHAGE	6937	7494	7 494	-557
3 ENHET FOR TROLLHAUGEN BARNEHAGE	5978	6207	6 207	-228
4 ENHET FOR BIRKEBEINEREN BARNEHAGE	3649	4089	4 089	-441
5 ENHET FOR RENA SKOLE	24531	23660	23 660	871
6 ENHET FOR ÅMOT UNGDOMSSKOLE	12483	12570	12 570	-87
7 ENHET FOR OSEN OPPVEKSTSENTER	4540	4643	4 643	-103
8 ENHET FOR BARNEVERN	11477	11934	11 934	-457
9 ENHET FOR FLYKTNINGETJENESTEN	-1134	-1309	-1 309	175
SEKTOR HELSE OG VELFERD	116736	126593	126 593	-9 857
1 FELLESTJENESTER	4750	3956	3 956	794
2 ENHET FOR DEMENSOMSORG	64096	68322	68 322	-4 226
4 ENHET FOR HELSE OG VELFERDSTJENESTER I HJEMME	47890	54314	54 314	-6 425
SEKTOR SAMFUNNSUTVIKLING	47554	52395	52 395	-4 841
1 FELLESTJENESTER	3039	5269	5 269	-2 230
2 NÆRING	0	0	0	0
3 ENHET FOR NAV	7995	9801	9 801	-1 806
4 ENHET FOR KULTUR	10185	9813	9 813	372
5 ENHET FOR BRANN OG REDNING	5435	5296	5 296	139
6 ENHET FOR LANDBRUK	1791	894	894	897
7 ENHET FOR TEKNISK DRIFT	4345	3584	3 584	761
8 ENHET FOR PLAN, BYGGESAK OG GEODATA	2012	3338	3 338	-1 326
9 ENHET FOR INTERNE TJENESTER	12752	14399	14 399	-1 647
VANN OG AVLØP	-4308	-5333	-5 333	1 025
Finans	16969	-6500	-6 000	23 469
NETTO FORDELT TIL DRIFT	299021	278953	279303	20067
Avskrivninger,renteutg/innt avsetning/bruk fond	23552	-6244	-6154	29796
Korrigert sum bevilgninger drift; netto	275469	285197	285457	-9729

Avvik; minus tall angir mindreforbruk (regnskap - revidert budsjett)

Kommentar til avvik mellom budsjett og regnskap

Fordeling til drift inklusiv finans var totalt kr 285 mill, og regnskapsført drift og finans viser kr 275 mill. Summen av driftskontoer og finans viser et positivt avvik på kr 9,7 mill for året 2020. Driftskostnader har generelt vært lavere i 2020. Store endringer mellom budsjett og regnskap på innbetaling av pensjon og avregning i premieavvik, i positiv retning går innsparinger på lønn og redusert KLP (kommunenes landspensjonskasse) kostnad. I negativ retning går premieavviket.

- Årsaken til innsparing i drift er blant annet lavt lønnsoppgjør på 0,3% mot budsjettert 2,8%, som gir rundt kr 5 mill mindre utgift på lønn, og dette medfører også mindre KLP kostnad, jfr neste punkt.
 - (Positivt avvik kr 5 mill)
 - KLP og SPK har refundert pensjonskostnaden i 2020 som utgjør positivt avvik på kr 4 mill, i tillegg kommer reduserte SPK og KLP kostnader med bakgrunn i lavere lønnsoppgjør ca kr 1 mill. Gjennom hele året har det vært positivt avvik mellom budsjett og regnskap på kontoer for KLP og SPK, som utgjør ca 5 mill. Total innsparing på KLP/SPK utgjør kr 10,8 mill. Fordelingen av mindre utgift er;

Kom.dir/stabsområde	kr 0,406 mill
Sektor Oppvekst	kr 1,8 mill
Sektor Helse	kr 6,5 mill
Sektor Samfunnsutvikling	kr 2,0 mill

 - (Positivt avvik kr 10,8 mill)
 - Positivt premieavvik ble budsjettert med kr 21,5 mill minus amortisering kr 10,9 mill. Med arbeidsgiveravgiften var totalt premieavvik budsjettert med kr 11,6 mill som inntekt. Etter avregning fra KLP blir sum regnskapsført premieavvik negativt kr 0,126 mill, dette medfører et negativt avvik mellom budsjett og regnskap på premieavvik kr 11,8 mill.
 - (Negativt avvik kr 11,8 mill)
 - På overordnet nivå viser årsregnskapet at skatteinntekter og naturressursskatten har hatt en nedgang med kr 3,3 mill. Inntektsutjevningen har et negativt avvik mellom budsjett og regnskap på kr 4,2 mill.
 - (Negativt avvik kr 7,5 mill)
 - Rammetilskudd har et positivt avvik mellom budsjett og regnskap på kr 2,25 mill, Skjønnsmidler viser et positivt avvik på kr 2,35, og ekstraordinært rammetilskudd til vedlikehold (Koronamidler) er kr 1,9 mill.
 - (Positivt avvik kr 6,5 mill)
 - Eiendomsskatt på boliger og fritidseiendom viser et positivt avvik på kr 6,4 mill og på verker og bruk (annen eiendom) er det et positivt avvik på kr 1,6 mill
 - (Positivt avvik kr 8 mill)
 - Innsparinger på andre driftskostnader utgjør et positivt avvik mellom budsjett og regnskap på kr 2,5 mill.
 - (Positivt avvik kr 2,5 mill)
 - Positivt avvik renteinntekter og rentekostnader oppsummert går omtrent i null da renteinntektene har et negativt avvik og rentekostnaden har et positivt avvik. Avdrag har et positivt avvik mellom budsjett og regnskap på kr 2,6 mill.
- Økt utbytte fra Eidsiva Energi as utgjør et positivt avvik på kr 6,3 mill. Tidligere år utbetalte Eidsiva utbytte etter regnskapsåret, i 2020 er det en praksisendring der de utbetaler å konto inneværende år. Praksisendringen medførte at Åmot kommune mottok utbytte for 2019 og 2020, samt et ekstraordinært utbytte på totalt kr 7,5 mill. Avvik mellom budsjett og regnskap var positivt kr 6 mill.
- (Positivt avvik kr 8,6)

Totalt positivt avvik på 22 mill som er avsatt til disposisjonsfond etter kommunelovens § 14-6 og budsjett og regnskapsforskriftens § 4-3.

Status rammeområder

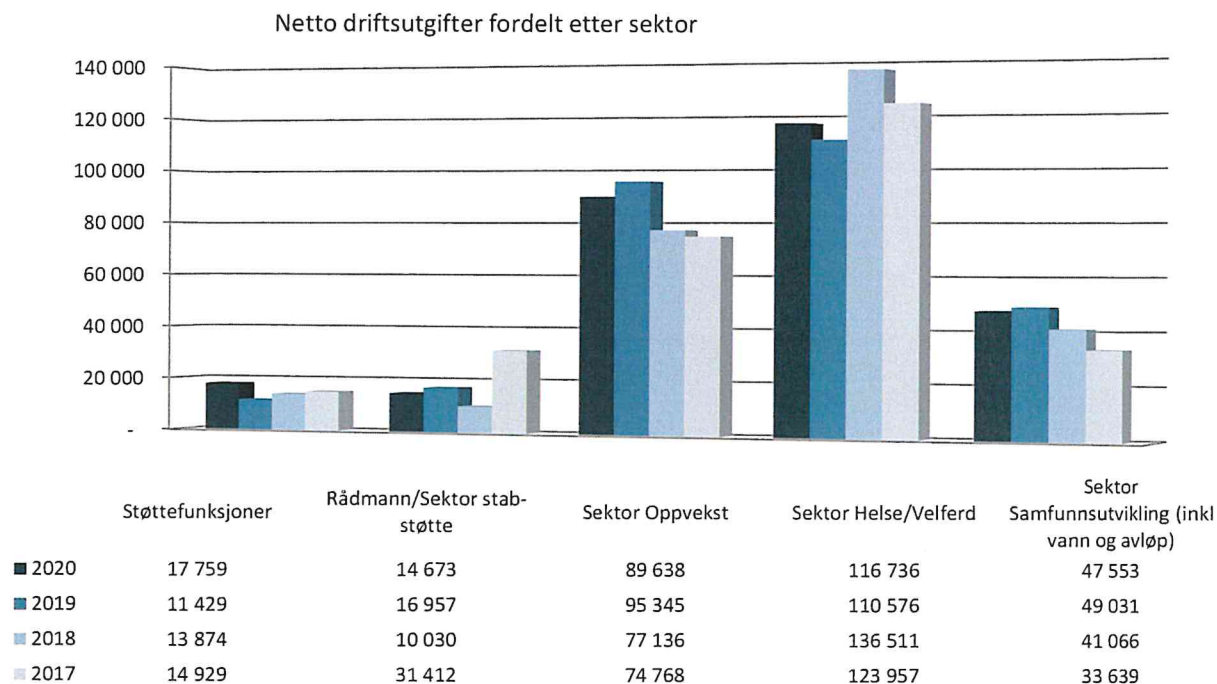
- Driftsresultatet fordelt etter rammeområde, Kommunedirektør/stab, Sektor Helse, Sektor Oppvekst, Sektor Samfunnsutvikling er positivt totalt positivt med kr 4,4 mill.
- Kommunedirektør, politisk og stab støtte områder fikk et negativt avvik på kr 9,8 mill. Negativt avvik på premieavvik kr 11,8 forklarer det store negative avviket, for øvrige kontoer viser det positivt avvik på ca kr 2 mill på områdene.
- Sektor Oppvekst kan oppsummere driftsåret 2020 med et lite negativt avvik mellom regnskap og budsjett på kr 0,457 mill. Dette er en positiv utvikling sammenlignet med 2019 der negativt avvik var kr 9,5 mill.
- Sektor Helse og velferd har et positivt avvik mellom budsjett og regnskap på kr 9,8 mill. I hovedsak kan avviket forklares med positivt avvik på sykepengerefusjon med kr 5,9 mill. Av innsparingene på lønnskontoer er kr KLP og arbeidsgiveravgift kr 6,3 mill. Øvrige lønnskontoer har sammenlagt negativt avvik kr 2,4 mill. Sektor Helse kan forklare positivt avvik på lønn med sykepengerefusjon og innsparinger på KLP og arbeidsgiveravgift.
- Sektor Samfunnsutvikling (eksklusiv selvkostområdet teknisk vann og avløp - VAR) har et positivt avvik mellom regnskap og budsjett på kr 4,8 mill. I sektoren er det positivt avvik på lønnsområdet med kr 1,6 mill. Positivt avvik på andre driftskontoer er kr 2,4 mill. Avsatte midler til utbygging av bredbånd i kommunen kr 2 mill er ikke benyttet i løpet av 2020 og er en del av det positive avviket.

For detaljert informasjon om årets drift i de ulike sektorer/enheter henvises det til omtale i Årsrapport 2020.

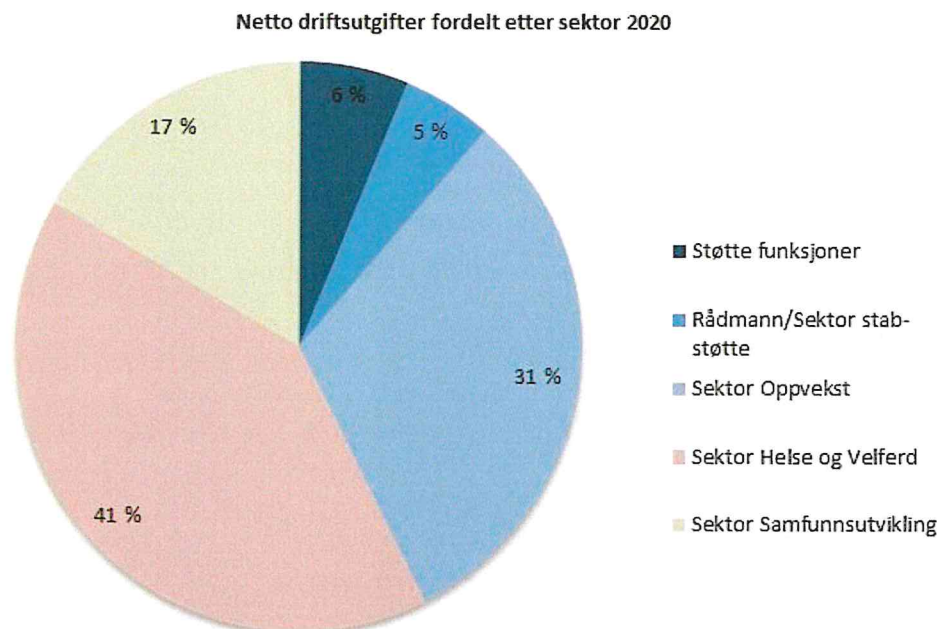
Investeringer

	Regnskap 2020	Rev. Budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Bud. Regulering
Støttefunksjoner				
SÅTE IKT investering	1139	4971	2505	2466
Sum Støttefunksjoner	1139	4971	2505	2466
Sektor Helse og velferd				
RHS VELFERDSTEKNOLOGI	419	2341		2341
Sum Sektor Helse og velferd	419	2341		2341
Sektor Samfunnsutvikling				
KE RÅDHUS/KULTURHUS - SOLAVSKJERMING	119	275	275	
KE ENØK PROSJEKT FORMÅLSBYGG 1210 (FORDI	103	1900		1900
KE OMBYGGING FYRINGSOLJEANLEGG TIL BIODRI	302	350	350	
KE RÅDHUS HMS-TILTAK VENTILASJON		1000	1000	
KE RESERVEKRAFT	306	4878		4878
KT VEI LANDET-BJØRKE	75	6480	6000	
KT GATELYS UTSKIFTING ARMATUR	136	554		554
KT REHABILITERING RENA PARK		180		180
KT RENA TORG OPPGRADERING 2020		300	300	
KT TOALETANLEGG PRESTSJØEN		700	700	
KT VA REDSKAPSHUS		300		300
KE UTENDØRSARBEIDER/FRIAREAL/STIER/VEIER I	182	3817		3817
KE TROLLHAUGEN BARNEHAGE - HMS TILTAK VEN	0	140	140	0
KE UTREDNING HELSEBYGG	0	100	100	0
KE OSEN PENSJONISTHJEM - BAD OG DØRER	0	186	125	61
KE Kildeveien 12 - 154490698	80	0	0	0
KE JERNBANE HOVDMOEN NORD MED GRUNN	30	0	0	0
KE ÅMOT KULTURHUS	0	601	0	601
KE ÅMOT KULTURHUS - BIBLIOTEK & SERVICESEN	42	0	0	0
KE KULTURHUS/BALDAKIN	327	0	0	0
KE KIRKEN I ÅMOT - FJERNVARME ÅMOT KIRKE	0	532	0	532
KE SKATEBOARD PARK	187	175	0	175
KE DRIFTSSENTRAL	0	306	0	306
TE BRANNVESENET - NY VAKTBIL	996	1000	1000	0
KE ARBEIDSBIL 2020	160	150	150	0
Sum Sektor Samfunnsutvikling	3044	23923	10140	7783
Enhet for Vann og avløp				
KT HAUGEDALEN VANNVERK MM	589	2798	0	2798
KT AVLØP PROSJEKTERING GRINIHAGEN	0	550	300	250
KT VA STORVEIEN	2224	10862	0	10862
KT VANNBIL (3400/3450)	615	800	800	0
Sum Enhet for Vann og avløp	3429	15010	1100	13910
Investeringer i varige driftsmidler	8031	46245	13745	26500

Netto driftsutgifter fordelt etter sektor

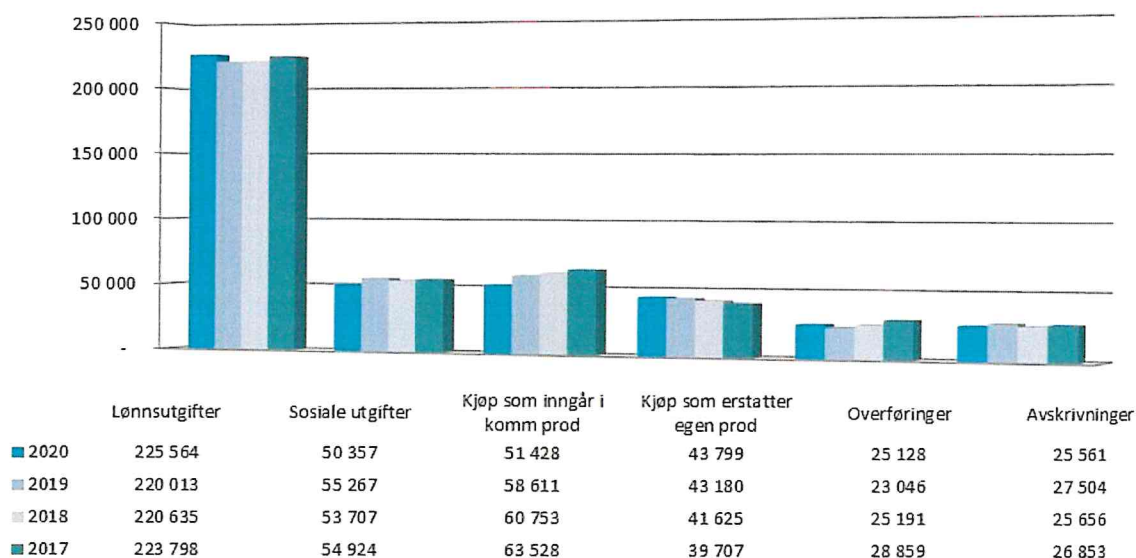
Netto driftsutgifter fordelt etter tjenesteområde

Søylediagrammet over gir et visuelt bilde av netto driftsutgift, sum fordelt til drift etter sektor. Sirkeldiagrammet gir et visuelt bilde av årets netto driftsutgift fordelt etter sektor.

Netto driftsutgift utgjør kr 275 mill i 2020 mot kr 283,3 mill i 2019. Av dette beløpet er 41 % (2019: 39%) benyttet til å yte tjenester innen helse og velferd, deretter er 31 % (2019: 34 %) benyttet til drift av Sektor oppvekst. Andelen for Sektor samfunnsutvikling utgjør 17 % (2019: 17 %), andelen for rådmannen med stab utgjør 5 % (2019: 4 %) og støttefunksjoner 6 % (2019: 5%). I støttefunksjoner inngår tall for premieavvik, kirken, SÅTE IKT, politisk virksomhet, kontrollutvalget og lærlinger.

Brutto driftsutgifter fordelt etter type

Tall i 1.000 kr

Lønn og sosiale utgifter (arbeidsgiveravgift og pensjon) utgjorde i 2020 til sammen 65% av totale driftsutgifter. Den nominelle % økningen i lønn og sosiale utgifter utgjorde 0,3 % i 2020 sammenlignet med 2019 der økningen var 2,1%, mot 1,8 % i 2018, 3,8 % i 2018, 6,8 % i 2017.

Utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester som inngår i eller erstatter kommunens tjenesteproduksjon er relativt stabil.

INVESTERING

Regnskapsskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Oppr. bud. 2020	Regnskap 2019
Investeringer i varige driftsmidler		8 031	40245	7 745	13 476
Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		1 157	1 400	1 400	1 282
Utlån av egne midler		0	0	0	0
Avdrag på lån		0	0	0	1 844
Sum investeringsutgifter		9 180	41 645	9 145	16 602
Kompensasjon for merverdiavgift		-542	-4 912	-988	-2 129
Tilskudd fra andre		-30	0	0	-10 000
Salg av varige driftsmidler		-3 283	0	0	-40
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	-247
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	-2 958
Bruk av lån		-7 269	-35 133	-6757	-6 515
Sum investeringsinntekter		-11 123	-40 045	-7745	-21 889
Videreutlån		6 039	16000	6000	5681
Bruk av lån til videreutlån		-6 039	-16000	-6000	0
Avdrag på lån til videreutlån		4 642	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån		-2 767	0	0	0
Netto utgifter videreutlån		1 874	0	0	0
Overføring fra drift		-1 157	-1400	-1400	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond		-1 627	-200	0	821
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond		2 845	0	0	-1 215
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		61	-1600	-1400	-394
Fremført til inndekning i senere år (udekket)		0	0	0	0

I 2020 er det investert kr 8,031 mill i varige driftsmidler. Prosjektet Storveien, Hagedalen vannverk og IKT investeringer har hatt de største investeringsnivå. Det henvises til Årsrapport 2020 vil omtale status på enkeltprosjekter.

KOMMUNENS LÅNEGJELD

Ved utgangen av 2019 har kommunen en samlet lånegjeld på kr 438 mill. Avdrag i løpet av 2020 har vært 19,3 mill. I 2020 er det ikke tatt opp langsiktig gjeld til investeringer. Investeringer gjennom året har vært finansiert med tidligere ubrukte lånemidler.

I det totale gjeldsbeløpet inngår lån til videre utlån (startlån) med kr 49,5 mill. Netto lånegjeld til egne investeringer utgjør etter dette kr 383 mill pr 31.12.2020, dette utgjør en nedgang på 19,3 mill fra 2019 jfr tabellen nedenfor. Nedgangen er tilsvarende avdrag da det ikke er tatt opp nye lån i 2020.

I vedtatt budsjett for 2020 var det lagt opp til investeringer i størrelsesorden kr 7,745 mill.

I Økonomiplanen for 2020 – 2023 var det lagt opp til lånefinansiering av nye investeringer som vil være noe lavere enn planlagt nedbetaling av den langsiktige gjelden.

Kommunen gjennomfører et årlig låneopptak for å finansiere vedtatte investeringer i året. Kommunen tar opp et samlet lån, det tas ikke opp særskilte lån til hvert enkelt investeringsprosjekt, noe som bl a innebærer at det ikke er mulig å kunne si eksakt hvor stor restgjeld som til enhver tid kan henføres til det enkelte investeringsprosjekt/driftsmiddel. Dette innebærer at det hefter noe usikkerhet knyttet til hvor stor del av total restgjeld som kan henføres til investeringsprosjekter på selvkostområdene. En konkret vurdering av selvkostområdene viste at lån utgjør ca kr 111,6 mill ved utgangen av 2020.

Tabellen under viser utviklingen i kommunens lånegjeld.

(i 1.000 kr)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Samlet lånegjeld	382 188	420 543	453 142	469 534	448 760	439 880	433 443
herav Startlån	21 123	22 155	22 320	31 179	30 580	36 621	49 524
Lån til egne investeringer	361 065	398 388	430 822	438 355	418 180	403 259	383 919
Netto lånegjeld pr. innbygger	81	89	97	97	93	92	89
Netto renter og avdrag	23 297	24 694	25 063	25 043	23 817	26 112	26 016
Renter og avdragsutgifter netto i % av driftsinntekter	5,7	6,2	6	5,9	5,6	6,1	6,1
Lånegjeld til inv. i % av driftsinntekter	87,2	99,6	103,3	104,1	98,9	98,9	98 %

Netto lånegjeld er definert som brutto gjeld (kortsiktig og langsiktig) fratrukket bankinnskudd, aksjer/andeler og finansielle fordringer.

For 2020 utgjør netto rente- og avdragsutgifter 6,1 % av brutto driftsinntekter, tilsvarende 6,1 % i 2019.

Driftsregnskapet er belastet med kr 26 mill. i rente- og avdragsutgifter. Dette tilsvarer beregnet minimumsavdrag iht. bestemmelsene i kommunelovens § 50 nr. 7. Se nærmere om dette i note 10 til årsregnskapet. Kommunens langsiktige gjeld utgjør ca 98% av kommunens brutto driftsinntekter, lån til egne investeringer utgjør 87%. Det vil være helt nødvendig å bygge opp en reserve for å møte fremtidige avdragsforpliktelser. Kommunens drifts- og investeringsnivå må tilpasses denne situasjonen.

KOMMUNENS FOND

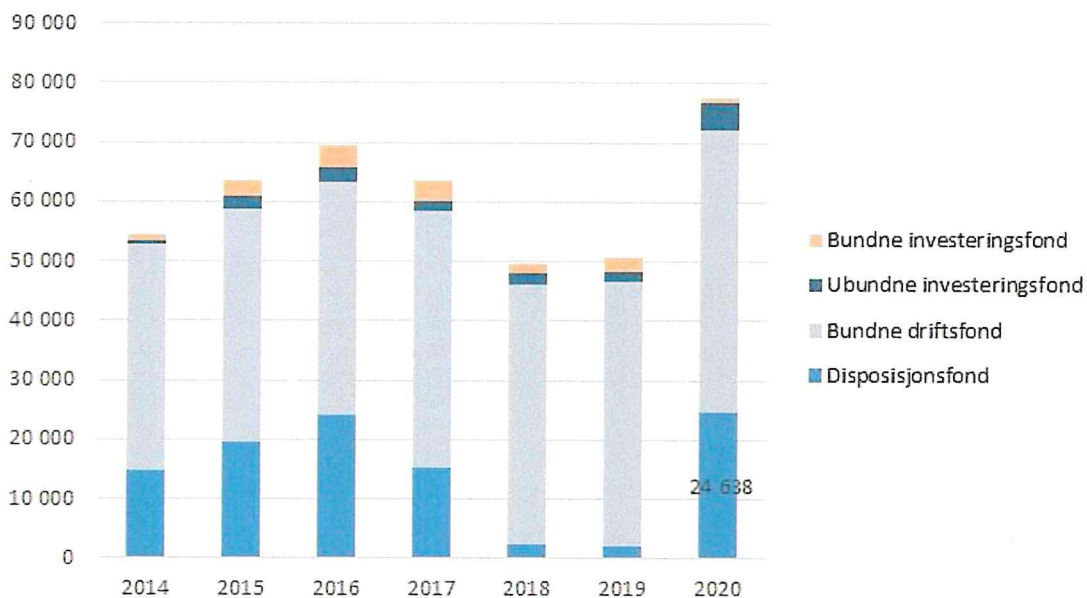
Kommunens samlede fondsavsetninger utgjør pr 31.12.2020 kr 77,5 mill. Av dette beløpet utgjør kr 48,2 mill. bundne fond som tilsier at det er vedtatt/bestemt hva disse fondsmidlene skal brukes til. Disposisjonsfondet, som utgjør kr 24,6 mill ved årets slutt har hatt en betydelig økning etter avsetning på kr 22 mill. I 2020 er disposisjonsfondet belastet med egenkapitalinnskudd til KLP.

Nærings-/kraftfondet utgjør kr 8,493 mill. pr 31.12.2020. Vedtektene for Kraftfond/næringsfond beskriver at fondets minimumsbeløpet skal være kr 5,560 mill.

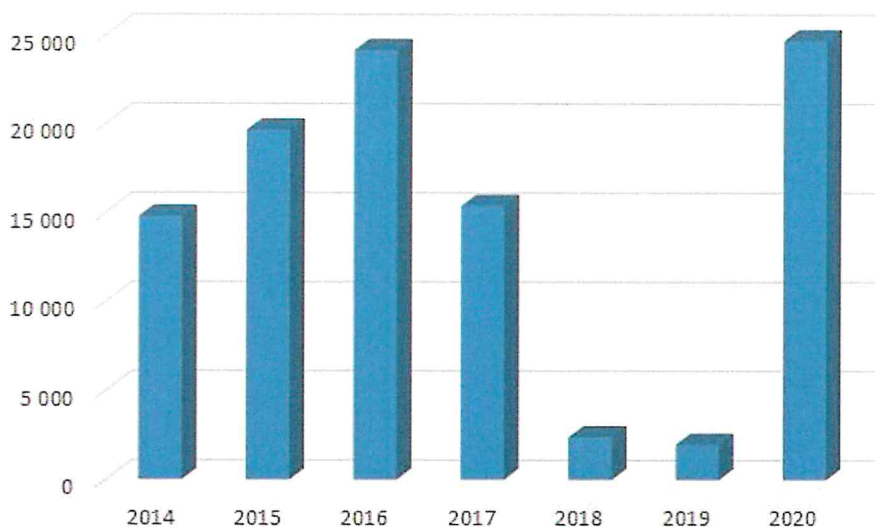
Ulike fond merket «Avbøtende tiltak» reduseres i takt med at tiltak gjennomføres, og utgjør til sammen kr 7,2 mill. pr 31.12.2020.

Fondsbeholdning	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Disposisjonsfond	14 773	19 615	24 092	15 366	2 386	1 982	24 638
Bundne driftsfond	38 180	39 151	39 351	43 088	43 887	44 586	47 494
Ubundne investeringsfond	544	2 172	2 172	1 722	1 722	1 722	4 567
Bundne investeringsfond	1 087	2 775	3 854	3 395	1 609	2 430	803
Totale fondsmidler	54 584	63 713	69 469	63 571	49 604	50 720	77 502

Fondsbeholdning 2014-2020

Utvikling i kommunens fondsmidler pr 31.12. i perioden 2014-2020

Utvikling i kommunens disposisjonsfond pr 31.12. i perioden 2014-2020

KOMMUNENS ARBEIDSKAPITAL – LIKVIDITET

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld i balansen, og er en del av driftskapitalen, ofte benevnt handlingsrommet. Arbeidskapitalen er således en av flere metoder som kan anvendes for å gi uttrykk for den likviditetsmessige situasjonen i en virksomhet.

Positiv arbeidskapital betyr at deler av omløpsmidlene er finansiert med langsiktig gjeld eller egenkapital. Dette gir en indikasjon på tilfredsstillende likviditet. Negativ arbeidskapital betyr derimot at deler av anleggsmidlene (eiendommer og anlegg, maskiner og utstyr m.v.) er finansiert med kortsiktig gjeld, noe som normalt tilsier at likviditeten vil være presset.

I kommuneregnskapet vil det imidlertid være flere forhold enn størrelsen på omløpsmidler og kortsiktig gjeld som påvirker den faktiske arbeidskapitalen. Ubrukte lånemidler og investeringsfond vil være øremerket vedtatte investeringer, mens bundne driftsfond vil være øremerket spesifikke driftstiltak. Ved å korrigere arbeidskapitalen for disse forholdene vil man finne arbeidskapitalens driftsdel.

Utviklingen i arbeidskapitalens driftsdel pr 31.12. kan etter dette illustreres slik:

Tall i 1.000 kr	2020	2019	2018	2017		2020	2019	2018	2017
Omløpsmidler					Kortsiktig gjeld **	53 372	82 517	87 136	86 564
herav:									
Betalingsmidler	55 370	27 380	26 242	55 335	Ubrukte lånemidler	25 335	22 644	14 132	36 740
Finansielle omløpsmidler	8 129	8 129	7 749	7 588	Investeringsfond	5 370	4 152	3 331	5 117
Kortsiktige* fordringer	90 425	118 085	122 392	112 595	Bundne driftsfond	47 494	44 586	43 887	43 088
Sum OM	153 924	153 594	156 383	175 518	Sum KG	131 571	153 899	148 486	171 509

*) Kortsiktige fordringer er inklusiv positive premieavvik KLP

***) Kortsiktig gjeld er inklusiv negative premieavvik SPK

Arbeidskapitalens driftsdel er pr 31.12.2020 positiv kr 22,3 mill. I 2019 var arbeidskapitalen negativ med kr 0,3 mill.

Arbeidskapitalens driftsdel utgjør 5% av brutto driftsinntekter pr 31.12.2020, mot ca 0 % pr 31.12.2019. Kommunens likviditet har vært sterkt presset de siste årene, positivt driftsresultat og avsetning til disposisjonsfond og bortfall av «positivt premieavvik» har bidratt til å bedre likviditeten.

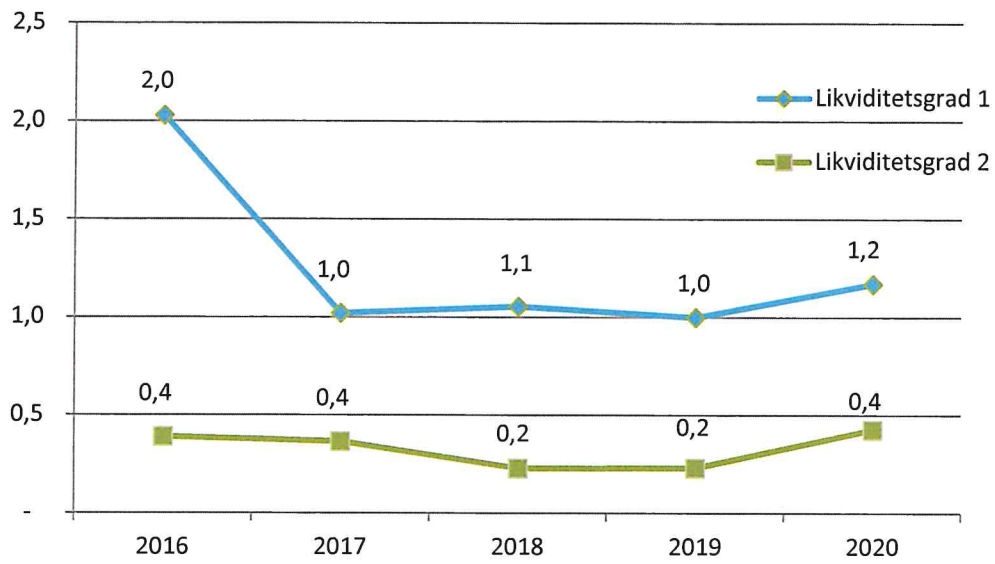
Beregning av likviditetsgrader vil gi indikasjon på likviditeten på det tidspunkt beregningen skjer. Likviditetsgrad 1 finnes ved å måle forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 1 gir et uttrykk for i hvilken grad kommunen evner å dekke sine kortsiktige betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller. Denne størrelsen bør derfor som et minimum være 2,0. Pr 31.12.2020 er likviditetsgrad 1 beregnet til å være 1,2 %.

Likviditetsgrad 2 angir forholdet mellom mest likvide omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Dette forholdstallet bør som et minimum være 1,0 for å kunne gi uttrykk for at likviditeten er tilfredsstillende. Pr 31.12.2020 er likviditetsgrad 2 beregnet til å være 0,4, til sammenligning var den 0,2 i 2019.

Den grafiske fremstillingen på illustrerer hvordan likviditeten har utviklet seg over tid de siste fire årene. Tallmaterialet som danner grunnlag for beregningene vil variere gjennom året, illustrasjonen viser at likviditeten tidvis har vært svak de siste årene. Åmot kommune har en kassakreditt på kr 20 mill, denne ble utvidet fra kr 7,5 mill til 20 mill i første kvartal 2020.

Likviditetsgrad I og II

PERSONAL

Personal og likestilling

Kjønnsfordelingen på fast ansatte medarbeidere i Åmot kommune ved utgangen av 2020, er som følger 74,9 % kvinner og 25,1 % menn, og andel menn har økt med 1% siste årene. Åmot kommune har tilsvarende andel som andre kommuner, årsaken er at tjenesteytende virksomhet ofte er kvinnedominerende. I utlysninger etter nye medarbeidere oppfordres alle til å søke stilling i kommunen.

I Åmot kommune sin vedtatte arbeidsgiverstrategi er det omtalt likestilling, inkludering, mangfold og universell utforming. I Åmot kommune ser vi på mangfold som en ressurs. Ved rekruttering er det ikke anledning til å søke etter underrepresentert kjønn. I enhver rekruttering gjøres det vurderinger for å skape et godt, inkluderende og mangfoldig arbeidsmiljø.

I 2020 har det vært arbeidet med ny lønnsstrategi for Åmot kommune. Lønnsstrategien var på høring blant kommunens ansatte i januar 2021. Lønnsstrategien omtaler likebehandling. (Kommentarer etter høringsrunden er ikke innarbeidet).

Arbeidstid

Hovedtariffavtalen beskriver at det i hovedsak skal ansettes i 100 % stillinger og at det årlig skal gjennomføres drøftinger vedrørende bruk av midlertidige stillinger, samt at det skal lages handlingsplan for å løse utfordringer med heltid/deltid.

De fleste kommuner har utfordringer med hensyn til deltidsstillinger, tilsvarende i Åmot kommune, spesielt innen Sektor Helse og Velferd. Utfordringen er at arbeidstidsordninger settes opp matematisk og at utviklingen og endringer av arbeidstidsordninger generelt i Norge har gått sakte. Dette har forårsaket at helgene i stor grad er bemannet med små stillingsbrøker. I løpet av 2020 har det blitt redusert delstillinger, og arbeidet med å minimere deltidsstillinger fortsetter.

Likelønn

Åmot kommune forholder seg til Hovedavtalens retningslinjer og avlønner etter funksjon og ikke etter kjønn. Under kapitlene 3 (ledere) og 5 (akademikere) gjøres det vurderinger også på lønn versus kjønn for å sikre at det ikke skal være kjønnsdiskriminerende lønnsfastsetting. Åmot kommune har for øvrig et eget fokusområde i arbeidsgiverstrategien som omhandler likestilling, inkludering, mangfold og universell utforming.

Inkluderende arbeidsliv og sykefravær

Åmot kommune er en I-A bedrift, og jobber aktiv både med nærværarbeid og sykefraværsoppfølging. Gjennomsnittlig sykefravær for Åmot kommune i 2020 var på 9,48%. En del av korttidsfraværet i 2020 skyldes Covid-19 og lav terskel for å sjekke sykdomsforløpet. Annet fravær som skyldes bla. sesonginfluensa er redusert i 2020.

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	11,23 %	12,96 %	24,19 %
Årlig sykefravær 2018	2,21 %	6,64 %	8,85 %
Årlig sykefravær 2019	2,61 %	6,73 %	9,34 %
Årlig sykefravær 2020	2,56%	6,92%	9,48%

ETIKK

Gjeldende etiske retningslinjer ble vedtatt av kommunestyret i 2011. I Åmot kommune sin arbeidsgiverstrategi er det et eget fokusområde som heter «Etikk, korrupsjonsforebygging og varsling». I løpet av 2019 ble det utarbeidet forslag til et nytt etisk reglement og retningslinjer, nytt varslings reglement. Reglementene ble ikke ferdigstilt men arbeides videre med og fremlagt til politisk behandling høst 2021.

Tiltak i løpet av året for å sikre høy etisk standard. Åmot kommune arbeidet i 2019 og 2020 med nytt etisk reglement og varslingsreglement. I påvente av nytilsetting av kommunedirektør har de ikke vært til politisk behandling. I prosessen har det vært gjennomført arbeidsmøter med tillitsvalgte og ledergruppen. *UTKAST* Etisk retningslinje og varslingsreglement vedlegges. I Arbeidsgiverstrategien som er vedtatt er det omtalt, Etikk, korrupsjonsforebygging og varsling. Dette hefte er delt ut til nyansatte og flere omganger i ledergrupper.

MILJØ

Samfunnet står overfor krevende utfordringer knyttet til utslipp av klimagasser, tilpasning til klimaendringer, tap av biologisk mangfold, naturtyper og forurensning av jord og vann. Dette gjelder både globalt og lokalt. Lokalt i Åmot blir små og store tiltak iverksatt for å bedre miljøet. Vindmøllepark lokalisert i Osen har er i drift og har i 2020 bidratt til fornybar energiproduksjon. Kommunen har flere vannkraftverk som bidrar til fornybar og grønn energi. Driften av kommunens aktivitet gjennomføres med fokus på miljøvennlige valg, og det tilrettelegges for at innbyggerne får mulighet til å velge miljøvennlige alternativer der de kan.

Åmot kommune begrenser miljøskadelig aktivitet og har fokus på å ivareta det ytre miljø.

ØVRIG

Personalpolitiske satsinger og øvrige forhold

Det ble i 2017 vedtatt en ny arbeidsgiverstrategi for Åmot kommune. Åmot kommune jobber kontinuerlig med å ivareta strategien. I 2020 var ny lønnsstrategi på høring, denne strategien er i påvente av å iverksettes.

Kvalitetssystem

Åmot kommune har implementert og tatt i bruk nytt kvalitetssystem i 2020. Systemet omfatter rutiner og avviks- rapporteringssystem.

Medarbeiderundersøkelsen

Medarbeiderundersøkelse blir gjennomført hvert andre år. I 2020 ble det ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse og ny undersøkelse vurderes gjennomført i 2022.

Lærlinger

Kommunestyret har vedtatt at det skal tas inn minst 2 lærlinger pr 1000 innbyggere. I 2020 hadde Åmot 6 lærlinger.

Rena 16.04.2021

Stein Halvorsen
Kommunedirektør